

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 671/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]
[REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED]s, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 10 C 91/2013-239 z 11. augusta 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9 Co 464/2016 z 8. júna 2017 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 31. augusta 2017 sa [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhalo vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho

v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 91/2013-239 z 11. augusta 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 464/2016 z 8. júna 2017 a ktorým by napadnuté rozsudky všeobecných súdov zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že predmetom prvostupňového konania bolo rozhodovanie o žalobe [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), doručenej okresnému súdu 18. júna 2013, ktorou sa podľa v tom čase účinného § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) domáhal proti sťažovateľovi ako žalovanému určenia, že je jeho členom. Žalobca v žalobe uviedol, že na členskej schôdzi sťažovateľa konanej 10. decembra 2010 mu bolo (ústne) oznámené, že „v roku 2008 nezaplatil členský príspevok v stanovenej lehote do 15. 5. 2008, ale až 18. 5. 2005“ a že „včasné nezaplatenie členského príspevku má za následok zánik členstva v PZ v zmysle § 12 ods. 4 písm. f) Stanov SPZ“. S tým však žalobca nesúhlasil, pretože „členský príspevok uhradil riadne a včas a to 25. 4. 2008“, keď ho odovzdal „[REDAKOVANÉ] na svojej chate... za prítomnosti svedkov“. Vo svojej žalobe poukazoval, že „pokladničný doklad bol vystavený dodatočne, je však prepisovaný a je na ňom uvedený dátum 18. 5. 2008... čo je v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve“, a okrem toho „v roku 2009 na výročnej členskej schôdzi... bol schválený za overovateľa zápisnice a neboli mu vytknuté žiadne nedostatky vrátane nezaplatenia členského príspevku za rok 2008 včas“. Na tieto tvrdenia žalobcu sťažovateľ reagoval písomným vyjadrením, v ktorom uviedol, že „nárok žalobcu neuznáva, považuje ho za nezákonný, nedôvodný a nenárokovateľný z dôvodov, že v zmysle Stanove SPZ, ktorými je [REDAKOVANÉ] ako organizačná zložka viazané, došlo automaticky k zániku členstva navrhovateľa a to na základe jeho zavineného konania... Popierajú pravdivosť tvrdenia, že žalobca uhradil povinnú platbu včas. V jeho neprospech svedčia aj listiny, ktoré sám žalobca súdu predložil. Na príjmových dokladoch je uvedený dátum 18. 5. 2008.“.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že „žalobca je členom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]“. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobca mal naliehavý

právny záujem na takomto určení, pretože bez neho „nemôže vykonávať právo poľovníctva, ktoré mu ako spoluvlastníkovi pozemkov patriacich do poľovného revíru žalovaného zo zákona (č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým bol zrušený zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení neskorších predpisov, pozn.) patrí, je držiteľom zbrojného preukazu a zbraní, a teda jeho právne postavenie je bez takéhoto určenia neisté. Neistotu v právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom ako práve žalobou na určenie, že žalobca je čelnom žalovaného.“. Po vykonaní dokazovania (body 5 až 15 tohto rozsudku) okresný súd vychádzajúc z § 5, § 12 ods. 4 písm. f), § 12 ods. 5 a § 15 ods. 1 a 3 Stanov Slovenského poľovníckeho zväzu konštatoval, že „z predloženého príjmového dokladu mal... preukázané, že členský príspevok od žalobcu bol zaevidovaný dňa 18. 5. 2008, nie je ale preukázané, kedy bol skutočne uhradený, pretože v roku 2008, 2009 a ani v predchádzajúcich rokoch sa včasnosť úhrad členských príspevkov nesledovala, prvý záznam je až v roku 2010, kedy bola členom oznámená predĺžená lehota na uhradenie členských príspevkov. Ak žalovaný túto skutočnosť nenamietal a neoznámil žalobcovi ukončenie členstva v PZ je zrejmé, že súhlasil s predĺženou lehotou aj v tomto prípade. O tom svedčí aj to, že žalobca bol v rokoch 2009 a 2010 overovateľom zápisov na členských schôdzach, podľa predloženého zoznamu členov [REDAKOVANÉ] k 1. 1. 2009 bol žalobca naďalej vedený ako člen PZ a tiež podľa vyhodnotenia plnení uznesení za roky 2005 až 2008 nie sú evidované nedostatky týkajúce sa nezaplatenia členských príspevkov. Súd má za to, že tento členský príspevok bol zaplatený a bol zaplatený včas, pretože bol prijatý, zaevidovaný v účtovníctve a ako bolo preukázané výpoveďami svedkov, nikto sa po zaplatení členského príspevku nezaoberal skutočnosťou, že bol zaplatený o 3 dni po stanovenej lehote, keďže je z predložených dokladov zrejmé, že bolo možné predĺžiť lehotu na zaplatenie. Aj nasledujúci rok, teda v roku 2009 bolo členom umožnené doplatiť členské príspevky v predĺženej lehote do 30. 4. 2010, čo je zrejmé z uznesenia VČS PZ konanej dňa 20. 2. 2010. Dôkazom tejto skutočnosti bolo aj to, že žalovaný považoval žalobcu za svojho člena aj nasledujúce roky a až dňa 10. 12. 2010 bolo žalobcovi oznámené, že spätne jeho členstvo zaniklo a to bez akéhokolvek rozhodnutia, pritom ako člen PZ bol vykazovaný až do roku 2011. Z hore uvedených dôvodov zaplatenie členského príspevku o 3 dni neskôr nemožno považovať za dôvod zániku členstva žalobcu.“.

4. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) tvrdiac, že je „nesprávny, nezákonný, nepreskúmateľný a arbitrárny“. Namietal, že „skutočnosť, že v r. 2010 došlo k predĺženiu lehoty na úhradu členského príspevku nie je relevantnou pre posúdenie danej veci. Žalovaný totiž nepredĺžil lehotu pre úhradu členských príspevkov v r. 2008... Vierohodnosť svedka [REDACTED] a rodinných príslušníkov žalobcu je vyvrátená aj tým, že súd na návrh žalovaného zabezpečil dôkazy týkajúce sa obsahu výpovedí svedka [REDACTED] ktorý uviedol, že bol dňa 25. 4. 2008 v práci v [REDACTED] [REDACTED], čo potvrdil zamestnávateľ v podanej správe aj s uvedením pracovnej doby od 6.00 hod. do 17.45 hod. Aj zamestnávateľ svedka [REDACTED] potvrdil, že tento sa dňa 25. 4. 2008 nachádzal na pracovnej ceste mimo sídla [REDACTED] [REDACTED]. Je teda vylúčené, aby k odovzdaniu finančných prostriedkov došlo v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. na chate žalobcu. Žalovaný sa nestotožnil s názorom súdu, že uznesenie o prijatí žalobcu za člena družstva je potrebné považovať za platné, pokiaľ nikto z členov jeho platnosť nenapadol... Žalovaný nesúhlasil ani s vyhodnotením naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súdom prvej inštancie.“.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď po konštatovaní, že „podstatná časť odvolacích námietok žalovaného sa týka spochybnenia správnosti záveru súdu prvej inštancie, že žalobcovi nezaniklo členstvo v poľovníckom združení nezaplatením členského za rok 2008 v stanovenej lehote“, dospel k záveru, že „odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku“. Podľa názoru krajského súdu okresný súd „vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 C. s. p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom sa nedopustil ani žiadnej vady konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“. Krajský súd považoval za správne, ako okresný súd vyhodnotil existenciu naliehavého právneho záujmu u žalobcu o určenie, že je členom sťažovateľa, pretože inak by bolo jeho postavenie neisté, a taktiež považoval za správny názor okresného súdu, že „za situácie, pokiaľ nebola napadnutá neplatnosť

uznesenia prijatého na členskej schôdzi [REDAKČNÝ ZNAČENIE] dňa 23. 6. 2006, ktorým bol žalobca prijatý za člena žalovaného, pričom následne uhradil aj členský vklad vo výške 10.000,- Sk dňa 30. 6. 2006, je toto uznesenie záväzné... Odporuje totiž zásadám logiky, že by žalovaný, v kompetencii ktorého je posúdiť, či členský príspevok bol uhradený včas a či nedošlo k zániku členstva, v nasledujúcich rokoch konal so žalobcom ako s členom a prvé pochybnosti o jeho členstve vyslovil až na členskej schôdzi dňa 10. 12. 2010. Za takejto dôkaznej situácie sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že je členom [REDAKČNÝ ZNAČENIE] [REDAKČNÝ ZNAČENIE]“.

6. S uvedenými závermi krajského súdu sťažovateľ nesúhlasí a opakujúc identické argumenty, aké uplatnil v konaniach pred týmito súdmi, v sťažnosti vznáša výhrady proti hodnoteniu dôkazov vykonanému všeobecnými súdmi, tvrdiac, že sa nevysporiadali správne, zákonne a ani ústavnokonformne „s nami prezentovanými rozpormi ohľadne neuhradenia príspevku včas“. Naďalej je presvedčený, že „k zániku členstva dochádza automaticky bez žiadnej povinnosti nás... prijímať, či následne príp. aj vydávať o tom osobitné rozhodnutie alebo rozhodovať a posudzovať dátum úhrady“, preto nesúhlasí s tým, „ako súdy ustálili, že žalobca zaplatil členský príspevok včas“. Podľa jeho názoru „súdy sa nezaoberali pre vec významnými argumentmi, ktoré sme ako účastník konania predniesli, ako aj sa nezaoberali ústavnými aspektmi prípadu a povinnosťou vykladať ustanovenia právnych predpisov v súlade s ústavnými princípmi a ľudskými právami, svoje právne názory náležite neodôvodnili, ako aj v rozpore so skutkovým stavom vyvodili závery, na podklade ktorých vyniesli meritórne rozhodnutie“.

II.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma,

či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu bol v prvom rade príslušný krajský súd ako súd druhostupňový, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci, preto sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

10. V rámci predbežného prerokovania zvyšnej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd so zreteľom na ním uplatnenú argumentáciu dospel k názoru, že sťažnosť nie je opodstatnená.

11. Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

12. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne

nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

13. Ústavnému súdu však zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, listiny, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie a iné), resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základnú zásadu ústnosti a základnú zásadu bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011). Úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda nie je preskúmavať príslušné právne predpisy a prax všeobecných súdov *in abstracto*, ale obmedziť sa, nakoľko je to len možné, na posúdenie konkrétneho prípadu na účely zistenia, či spôsob, akým boli uvedené predpisy aplikované alebo sa dotkli toho-ktorého sťažovateľa, viedol k porušeniu ústavy alebo kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy.

14. Pod právom na spravodlivý súdny proces vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania totiž treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§ 122 ods. 1 OSP účinného do 31. júna 2016) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 OSP) a k navrhovaným a už

vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 a § 129 ods. OSP; m. m. III. ÚS 60/04). Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným (I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

15. Ústavný súd konštatuje, že žalobca podal určovaciu žalobu okresnému súdu v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, vo vzťahu ku ktorému v minulosti judikoval, že „taká interpretácia a aplikácia ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, ktorá vo svojich dôsledkoch znemožňuje poskytnutie súdnej ochrany postupom podľa tretej, resp. štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku v otázke patriacej do primárnej právomoci všeobecných súdov, je popretím samej podstaty základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj obdobného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru“ (m. m. II. ÚS 137/08). Uvedený záver ústavného súdu je aplikovateľný aj v súčasnosti pri rozhodovaní všeobecných súdov o žalobách podľa § 137 písm. c) CSP. V tejto súvislosti odborná literatúra uvádza:

«Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva.

Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem (v zásade) absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. Je to tak v prípadoch, keď tvrdené právo už nie je v štádiu neistoty alebo ohrozenia, ale kedy už došlo k jeho porušeniu.

Naliehavý právny záujem musí žalobca preukázať (ibaže právny záujem „vyplýva z osobitného predpisu“...). Povinnosť žalobcu preukázať naliehavý právny záujem logicky znamená aj to, že žalobca je povinný uviesť v žalobe skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný. Na preukázanie týchto tvrdení je povinný navrhnúť dôkazy.

Podľa väčšinových názorov právnej vedy je naliehavý právny záujem na určení práva vecnou legitimáciou žalobcu. Naliehavý právny záujem je súčasťou žalobného nároku, nejde iba o procesnú podmienku. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie o právnom záujme (či je, alebo nie je daný) je meritórne. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby, nie je dôvodom pre zastavenie konania, či pre odmietnutie žaloby. Uvedenú interpretáciu si osvojila právna prax...» Števcěk, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 501 – 502).

16. „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 112/2004 z 1. novembra 2006).

17. „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku [§ 137 písm. c) Civilného sporového poriadku] nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 548/2015 z 28. septembra 2016).

18. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu (bod 5) dospel k názoru, že obsahuje dostatok

skutkových a právnych záverov, vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie, pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). O taký prípad tu však nejde.

19. Ústavný súd sa z odôvodnenia napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa odvolacími námietkami sťažovateľa (bod 4) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu v dokazovaní vykonanom okresným súdom.

20. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2017